

odlišná mateřská jazyk

Metodická příručka pro rodiče Základní škola Žernosecká

Metodická příručka pro rodiče / Základní škola Žernosecká

Obsah

Úvod	2
Cesta do naší školy	3
Organizace školního roku	4
Český vzdělávací systém	5
Hodnocení žáků	5
Komunikace se školou	6
Důležité kontakty	6
Potřeby školy, potřeby rodičů	8
Pravidla, práva a povinnosti	9
Školní řád	9
Další pravidla	9
Potřeby školy, potřeby rodičů	10
Povinnosti dětí a rodičů	10
Nepsaná pravidla	11
Co se očekává od rodičů?	12
Co nabízí škola žákům a rodičům?	13
Dny otevřených dveří	13
Třídní schůzky	13
Zapojení rodičů do mimoškolních aktivit	13
Vzdělávací akce pro rodiče	13
Školní kroužky a jiné zájmové útvary	14
Nejčastější dotazy a odpovědi (FAQ)	14
Přílohy, formuláře apod.	16
Fráze, slovníček	17
Slovníček	17
Fráze	19
Závěr	20

Úvod

Vážení rodiče, zákonní zástupci,
chtěli bychom vás stručně a přehledně seznámit s následujícími věcmi:

- co vaše dítě v naší základní škole čeká,
- co vy od naší základní školy můžete očekávat,
- co budeme očekávat od vás.

V České republice je **povinná školní docházka od 6 let věku dítěte a standardně trvá 9 let**. Víme, že mateřský jazyk vašeho dítěte je odlišný. Proto věnujeme velkou péči nejen jemu, ale i vám.

Chceme předcházet nedorozuměním a nalézat společnou řeč.

Víme, že ne všichni lidé přicházejí do České republiky za harmonických okolností. Jsme připraveni na to, že si zpočátku možná nebudeme rozumět. Pokud to bude ze začátku nutné, není problém se domluvit na přítomnosti tlumočnicka. Věříme, že vy a vaše dítě budete časem všemu ve škole rozumět a že se budeme rádi setkávat.

Součástí tohoto průvodce je přehled základních slov a frází, které se týkají českého školství. Jejich znalost vám vše usnadní. Neváhejte se na nás též prosím obracet se svými dotazy. Oblíbené české přísloví totiž říká: „Lépe se ptáti, nežli chybovat.“ Proto počítejte s tím, že se na vás můžeme obracet i my, protože nám na vzdělání vašeho dítěte záleží.

S přáním šťastného života v České republice

Základní škola Žernosecká
RNDr. Božena Čerňanská, Ph.D.
Ředitelka školy

Představení naší školy v různých jazycích

Slovenština: www.zernosecka.cz/slovensko

Angličtina: www.zernosecka.cz/velka-britanie

Němčina: www.zernosecka.cz/nemecko

Ruština: www.zernosecka.cz/rusko

Čínština: www.zernosecka.cz/cina

Ukrajina: www.zernosecka.cz/ukrajina

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Cesta do naší školy

Základní škola, Praha 8, Žernosecká 3

Žernosecká 3/1597

182 00 Praha 8 – Kobylisy

Dopravní spojení:

www.zernosecka.cz/kontakty/dopravni-spojeni

Zastávka: **Šimůnkova**

Linka 102 > Kobylisy > Bohnice

Linka 166 > Ládví > Střížkov

Linka 183 > Vozovna Kobylisy nebo Prosek > Háje

Lokalita a parkování

Krátkodobé parkování do 15 minut je možné na parkovištích přilehlých k ulici Žernosecká přímo před naší školou. Tato parkoviště jsou primárně určena na vykládku a nakládku dětí. Veškeré přilehlé ulice jsou v modrých parkovacích zónách.

Dlouhodobější parkování je možné na nedalekém parkovišti **Šimůnkova** (fialová zóna, hned vedle obchodu Norma) nebo přes cestu na vzdálenějším parkovišti **Famfulíkova** (fialová zóna). Více o parkovacích zónách na www.parkujvklidu.cz.

Organizace školního roku

V České republice začíná školní rok 1. září a končí 31. srpna následujícího kalendářního roku (dle školského zákona). Školní rok se člení na dvě období (pololetí): zimní období trvá od 1. září do 31. ledna, letní období trvá od 1. února do 31. srpna. Školní rok se člení na období školního vyučování, které trvá 10 měsíců (do 30. června), a období školních prázdnin – poslední dva měsíce školního roku (červenec a srpen) jsou tzv. hlavní letní prázdniny. Poslední dva týdny v srpnu pak mohou probíhat některé zkoušky, typicky reparační apod. Do školy se chodí od pondělí do pátku, začátek vyučování je v naší škole stanoven v 8.00 hodin s tím, že žák je na místě ve své třídě nejpozději v 7.55 hodin. Škola je otevřena pro děti, které se přihlásily do ŠD, od 6.30 hodin.

Do školy se nechodí o víkendu (sobota a neděle), o státních svátcích ani o prázdninách. Výjimečně může ředitel školy vyhlásit ředitelské volno.

Přehled dní se státním svátkem od začátku školního roku (pokud připadne na všední den, tedy na pondělí až pátek, jsou žáci doma):

- 28. září (Den české státnosti)
- 28. října (Den vzniku Československa) – často bývá součástí podzimních prázdnin
- 17. listopadu (Den boje za svobodu a demokracii)
- 24.–26. prosince (vánoční svátky) – jsou součástí vánočních prázdnin
- 1. ledna (Nový rok + Den obnovy samostatného českého státu) – součást vánočních prázdnin
- březen či duben (Velký pátek a Velikonoční pondělí) – datum bývá pokaždé jiné, v České republice se slaví katolické, nikoli pravoslavné Velikonoce a svátek je součástí velikonočních prázdnin
- 1. května (Svátek práce)
- 8. května (Den vítězství)
- 5.–6. července (Den věrozvěstů Cyrila a Metoděje a Den upálení mistra Jana Husa) – součást letních prázdnin

Přehled prázdnin (prázdniny jsou dny, kdy ve školním roce školy neposkytují vzdělávání):

- podzimní prázdniny (obvykle bývají ve čtvrtek a v pátek v týdnu, v němž je státní svátek dne 28. října)
- vánoční prázdniny (začínají nejpozději 23. prosince a končí nejdříve 2. ledna)
- jarní prázdniny (obvykle trvají týden, termín se každý rok mění – únor/březen)
- velikonoční prázdniny (trvají na Velikonoce od čtvrtka do pondělí)
- letní prázdniny (trvají celý červenec a srpen)

Naše škola má přesný rozpis prázdnin vždy na tomto odkazu: www.zernosecka.cz/skola/skolni-kalendar.

Třídní schůzky:

Zpravidla tři (září, listopad, duben), v květnu pak pro budoucí prvňáčky a dle potřeby školy i v červnu.

Den otevřených dveří: březen

Zápis do prvních tříd: duben

Český vzdělávací systém

V České republice je vzdělávání dětí povinné v posledním roce mateřské školy a během devíti let docházky na základní školu (povinná školní docházka).

Vzdělávání ve „státních školách“ je poskytováno zdarma. To znamená, že se neplatí školné, rodiče platí pouze náklady na stravování, pomůcky (aktovka, psací potřeby, cvičební úbor a podobně) nebo školní akce (např. vstupenky do divadla). Jsou však výjimky jako například platba školného ve státem zřizované mateřské škole (platí se školné u dětí kromě posledního roku před nástupem do základní školy, toto školné je ale poměrně nízké). Rodiče mohou pro své dítě vybrat školu podle svého uvážení (spádové ulice: www.zernosecka.cz/skola/o-skole/spadove-ulice), nemusí se řídit bydlištěm (dítě nemusí chodit do školy, která je nejbližší). Tedy mohou zvolit nejen školu státní, ale i soukromou. V soukromých školkách a školách se většinou platí školné.

Vzdělávání probíhá v těchto stupních vzdělávání:

- mateřská škola (děti od 2 do zhruba 6 let),
- základní škola (zhruba od 6 do 15 let),
- střední škola (zhruba 15 až 19 let),
- vyšší odborná nebo vysoká škola (zhruba od 19 let).

Vzdělávání v mateřské a základní škole probíhá prezenčně (děti tam dochází). České zákony připouštějí možnost individuálního vzdělávání (dítě se vzdělává doma, do školy dochází na přezkoušení). Individuální vzdělávání je na naší škole povoleno pouze ve výjimečných případech, a to ze závažných důvodů.

Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vychází z platných zákonů a z pravidel hodnocení uvedených ve školním řáde školy (klasifikační řád). Hodnocení provádí učitelé samostatně či je výsledkem týmové spolupráce pedagogů. Jsou hodnoceny nejen výsledky vzdělávání (ústní a písemné zkoušení, písemné práce, samostatná práce apod.), zvláště se hodnotí též chování. Hodnocení probíhá průběžně. U žáků se hodnotí prospěch (to, jak bylo jejich učení úspěšné) a chování. Prospěch se hodnotí známkou – 1, 2, 3, 4, 5. Znamka 1 je nejlepší a 5 nejhorší. Můžete se také setkat se slovním hodnocením, kdy učitel

neuděluje známku, ale popíše, jak žák daný úkol zvládl. Především u menších dětí se může setkat s grafickým hodnocením (např. při zvládnutí úkolu dostane žák do sešitu obrázek či emotikonu).

Dvakrát za školní rok žáci obdrží **vysvědčení**, které shrnuje jejich vzdělávací výsledky za uplynulé pololetí. Vysvědčení je úřední dokument. Na vysvědčení tedy uvidíte nejen hodnocení za jednotlivé vyučovací předměty, ale také právě za chování. V případě známkování žáci jsou hodnoceni na vysvědčení taktéž na stupnici 1 až 5 ve vyučovacích předmětech. Chování je hodnoceno známkou 1 až 3. Snížená známka z chování (tedy 2 nebo 3) značí závažné problémy v chování. Taktéž může být žák na vysvědčení jen v některých či ve všech předmětech hodnocen slovně. V případě, že na konci školního roku (konec června) je žák hodnocen v jednom či dvou předmětech známkou 5, na konci hlavních prázdnin (zpravidla na konci srpna) je z tohoto předmětu či těchto předmětů před komisí učitelů školy přezkoušen. V případě, že v této komisionální zkoušce neuspěje alespoň z jednoho předmětu anebo je na vysvědčení hodnocen známkou 5 alespoň ze tří předmětů, musí opakovat ročník (např. žák v sedmém ročníku od září nenastoupí do osmého ročníku se svými spolužáky, ale zůstane v sedmém ročníku). Takto opakovat ročník lze jen dvakrát po dobu školní docházky. Vždy jedenkrát na 1. stupni (první až pátý ročník) a jedenkrát na 2. stupni (šestý až devátý ročník).

Komunikace se školou

Web školy:

www.zernosecka.cz

Bakaláři:

<https://zernosecka.bakalari.cz/bakaweb/Login>

Konzultace:

www.zernosecka.cz/kontakty/konzultace

Školní zpravodaj Žernoseky:

www.zernosecka.cz/zaci-a-rodice/skolni-zpravodaj

Důležité kontakty

Ředitelka školy RNDr. Božena Čerňanská, Ph.D. tel.: 286 010 825 mobilní telefon 777 774 618 e-mail: reditelka@zernosecka.cz	Zástupkyně ředitelky: PaedDr. Ivana Cesarová tel.: 286 010 824, 739 073 664 e-mail: cesarova.ivana@zernosecka.cz
---	--

Výchovný poradce I: Mgr. Naděžda Badieová – 1. stupeň tel.: 286 010 821, 739 073 637 badieova.nada@zernosecka.cz	Výchovný poradce II: Mgr. Klára Vodičková – 2. stupeň tel.: 286 010 860, 721 287 727 vodickova.klara@zernosecka.cz
Metodik prevence: PhDr. Antonín Mezera tel.: 286 010 860, 734 120 250 psycholog@zernosecka.cz	Školní psycholog: PhDr. Antonín Mezera tel.: 286 010 860, 734 120 250 psycholog@zernosecka.cz
Školní logoped: Mgr. Jitka Follprechtová tel.: 286 010 827 follprechtova.jitka@zernosecka.cz	Koordinátor žáků s OMJ (cizinci): Mgr. et Mgr. Tomáš Stuchlík tel.: 286 010 855 stuchlik.tomas@zernosecka.cz

Prosíme o domluvení termínu schůzky písemně.

Pro komunikaci s pracovníky naší školy využívejte pouze kanály, které jsou oficiální (školní e-mail učitele, pracovní telefon). Nedoporučujeme kontaktovat učitele na jeho soukromé kontakty (telefonní číslo či e-mail), které vám neposkytl. Taktéž doporučujeme telefonický kontakt provádět pouze v pracovní době učitele (není vhodné volat večer ani o víkendu).

Další důležité lidi

Podporou spolupráce mezi vámi a naší školou mohou být určení pracovníci ve škole i mimo školu. Ve škole vám může pomoci **adaptační koordinátor**, který se vám a adaptaci vašeho dítěte bude přednostně věnovat. Adaptační koordinátor pomáhá při komunikaci s učiteli ve škole.

Důležitou osobou při komunikaci je **třídní učitel**. Je to stručně řečeno manažer třídy, do níž chodí vaše dítě. Měl by včas vědět o nemoci dítěte a o všem podstatném. Od něj se budete dozvídat zásadní informace týkající se prospěchu či mimoškolních akcí a může být prostředníkem v komunikaci s ostatními učiteli.

Dále u nás ve škole najdete poradenské pracovníky jako **školní psycholog**, **speciální pedagog** nebo **výchovný poradce**. Na ně je také možné se obrátit o pomoc či radu. Může se stát, že nebudou vědět odpověď nebo vám pomoci, ale jsou schopni vás odkázat na pracovníka školy, který vám dokáže poskytnout potřebnou podporu (kontakty naleznete v kapitole Na koho se ve škole obracet).

Školy mívají též informační nástěnky pro rodiče, kde jsou zveřejňována důležitá sdílení. Naše škola ji má ve vestibulu školy, u vstupu do školy po levé straně a na webu www.zernosecka.cz.

Pomoci vám při komunikaci s naší školou mohou i další organizace, které se zabývají problematikou žáků s odlišným mateřským jazykem. Doporučujeme obrátit se například na organizaci META o.p.s. (<https://meta-ops.eu/>).

ZŠ Marjánka nabízí výuku češtiny pro žáky s OMJ podle metodiky ZŠ Marjánka. Online výuka je rozšířena v základní podobě o prožitkové vzdělávací videospoty speciálních pedagogů. Registrace a informace: anna.slaba@zsmarjanka.cz. Těšíme se na spolupráci se všemi školami.

Potřeby školy, potřeby rodičů

Základem efektivní spolupráce mezi rodinou a školou je komunikace. Komunikaci mohou kromě jazykové bariéry ovlivnit také rozdílné potřeby školy a rodiny ve vzdělávání. Co škola očekává od rodičů, co rodiče očekávají od školy. Doporučujeme si tyto otázky před nástupem dítěte do školy vyjasnit, protože vyjasněním potřeb se vyhneme komplikacím v budoucí spolupráci. Nebojte se proto zeptat, co od vás škola vyžaduje, jaké má na vás nároky. Vše, na co se potřebujete zeptat, směřujte na svého třídního učitele.

Pravidla, práva a povinnosti

Školní řád

Každá škola vydává svůj vnitřní předpis, který se nazývá školní řád. Platí nejen pro žáky a zaměstnance školy, ale i pro rodiče a návštěvníky školy. Obsahuje jednak jejich práva, jednak povinnosti. Náš školní řád naleznete na www.zernosecka.cz/skola/dokumenty-skoly.

Je potřeba se s obsahem školního řádu seznámit. Je pro vás jako pro rodiče závazný. Není běžné, že je školní řád vypracován v jiném než českém jazyce. Ačkoliv si každá škola tvoří svůj školní řád, zpravidla vždy obsahuje kromě zmíněných práv a povinností také údaje o provozu školy (kdy je škola otevřena, kdy začíná výuka, časové ohraničení vyučovacích hodin), podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před závadovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, pravidla hodnocení žáků, pravidla pro omlouvání nepřítomnosti dětí z výuky (rodiče vždy nepřítomnost dítěte ve škole musí omluvit).

V případě nedodržování těchto pravidel, je situace řešena (například při drobných potížích poznámkou, což je písemné upozornění o nevhodném chování směřované rodičům v žákovské knížce), při méně závažných proviněních napomenutím až po důtky třídního učitele a důtky ředitele školy při závažných porušeních pravidel). Fyzické tresty jsou v českých školách nepřipustné. Kromě kázeňských opatření mohou žáci při vzorném chování, výrazných pokrocích ve vzdělávání, plnění mimořádných úkolů, účasti na reprezentaci školy, projevech hrdinství a lidskosti apod. být oceněni pochvalou třídního učitele nebo ředitele školy.

Další pravidla

Kromě školního řádu se ve škole můžete setkat s dalšími vnitřními předpisy. Opět je potřeba, abyste se s jejich zněním seznámili, protože jsou taktéž pro rodiče závazné. Může se jednat o vnitřní řády školní družiny, školní jídelny. V případě, že součástí školy je zahrada či sportoviště, tak také tyto mají své řády, podle nichž se jejich provoz řídí.

Můžete se setkat také s třídními pravidly. Tato pravidla si vytvářejí žáci konkrétní třídy se svým třídním učitelem. Tvorba třídních pravidel není povinností, proto některé třídy je nemají vytvořeny, jiné ano. Obsahuje základní zásady vhodného chování ve třídě, například: mluvíme slušně, po vyučování si uklidíme všechny své věci z lavic, oslovujeme se křestním jménem.

Žáci jsou vždy na začátku školního roku seznámeni svým třídním učitelem se Školním řádem. Toto stvrzují svým podpisem. Seznámení se Školním řádem také podepisují rodiče.

Potřeby školy, potřeby rodičů

Základem efektivní spolupráce mezi rodinou a školou je komunikace. Komunikaci můžou kromě jazykové bariéry ovlivnit také rozdílné potřeby školy a rodiny ve vzdělávání. Co škola očekává od rodičů, co rodiče očekávají od školy. Doporučujeme si tyto otázky před nástupem dítěte do školy vyjasnit, protože vyjasněním potřeb se vyhneme komplikacím v budoucí spolupráci. Nebojte se proto zeptat, co od vás škola vyžaduje, jaké má na vás nároky. Vše, na co se potřebujete zeptat, směřujte na svého třídního učitele.

Povinnosti dětí a rodičů

Žák chodí do školy na všechny hodiny. Když na některé hodiny nemůže přijít, musí rodič napsat omluvenku do žákovské knížky.

Začněme u vhodného oděvu. Do školy by mělo dítě chodit vhodně a čistě ustrojeno. Žáci nenosí uniformy, oblékají se dle svého stylu. Je zakázán pouze oděv obsahující prvky nenávisti či diskriminace (např. nevhodné nápisy na triku, oděv s obrázky znázorňujícími agresivní projevy). Rodiče také musí zajistit vhodné přezutí (při příchodu do školy se žáci přezouvají v šatnách), dále je potřeba sportovní oděv a obuv do tělesné výchovy.

Jak již bylo řečeno, ačkoliv se při povinném školním vzdělávání v České republice neplatí školné, na rodiče jsou i přesto kladeny finanční nároky (zajištění materiálního zabezpečení dítěte pro pobyt ve škole).

Finančním nákladem jsou také školní pomůcky, které děti nosí v aktovkách (starší děti mívají batohy). Rodiče musí zajistit psací potřeby (tužky, pera), výtvarné potřeby (barvy, štětce, čtvrtky, barevné papíry, ochrana lavice před ušpiněním), rýsovací potřeby (pravítka, kružítko), sešity. Pokud žák nastupuje do 1. třídy, všechny potřebné informace, včetně seznamu věcí, které bude žák během roku potřebovat, se rodič dozví na třídní schůzce pro budoucí prvňáčky a poté první den školy, 1. 9. na 1. třídní schůzce prvňáčků. Pokud se jedná o žáka ve vyšším ročníku, podá tyto informace třídní učitel.

Na základní škole si žáci nekupují učebnice, jsou jim školou zapůjčeny. Na konci školního roku je vracejí. Ve výuce se často nepracuje pouze s učebnicemi, ale také s pracovními sešity, do kterých žáci píší a které také většinou hradí rodiče.

Rodiče taktéž platí školní stravování, které je dobrovolné. Na základní škole obědvají ve školní jídelně. Dalšími náklady jsou také návštěvy divadelních představení, výletů, plaveckých a lyžařských výcviků, škol v přírodě apod.

Stravování v jídelně školy:

www.zernosecka.cz/zaci-a-rodice/skolni-jidelna

Školní jídelna připravuje 3 druhy jídla (v zimních měsících pouze 2 jídla). Všem strávnickům je automaticky přihlašován oběd číslo 1. Chod číslo 2 a 3 si mohou strávnicki měnit v objednávacím boxu nebo na internetu (po registraci u hospodářky ŠJ), případně se může oběd na určitý den zcela odhlásit. Chod číslo 3 se vaří pouze do 10 porcí, v případě bude objednávek méně, bude přihlášen oběd číslo 1.

Strávnick si může jídlo objednávat až na dva týdny dopředu: www.strava.cz/strava/Stravnik/Prihlaseni. Nejpozději je však možné jídlo přeobjednat 48 hodin předem, tj. např. ve středu do 14.00 hodin se přeobjednává na pátek. Termín objednávky a odhlásky končí vždy ve 14 hodin.

Nepsaná pravidla

Ačkoliv jsme si již uvedli, že se chod školy řídí psanými pravidly, jako je školní řád, existují zde samozřejmě s pravidly společenskými. Pojďme si některé připomenout.

Začněme oslovováním zaměstnanců školy. Vždy vykáme. Neoslovujeme jménem ani příjmením, ale pane/paní (i v případě, že se jedná o slečnu) + pracovním zařazením. „Pane učitelí / paní učitelko“ Pedagogové školy nejsou pouze učitelé, ale setkáme se například s asistenty nebo vychovateli školní družiny. „Pane asistente / paní asistentko; Pane vychovateli / paní vychovatelko“ Totéž platí u vedení školy. „Pane řediteli / paní ředitelko; Pane zástupce / Paní zástupkyně“ Vysokoškolským titulem neoslovujeme (titul uváděný před nebo za jménem, např. Mgr. – magistr / magistra).

S oslovováním souvisí pozdravení. Vhodné je vždy pozdravit („Dobrý den“) nejen učitele, ale i ostatní pracovníky školy, když se s nimi v daný den poprvé potkáváte. Když tohoto člověka potkáte třeba za hodinu, již ho nezdravíme, postačí úsměv, oční kontakt a kývnutí hlavou. Ke zdravení vedeme také děti.

Do rozpaků se mohou dostat rodiče při návštěvě školy hned při vstupu, a to kvůli přezouvání. Když vstupujete do základní školy, nezouváte se ani si nenosite své přezutí. Můžete být požádáni, abyste si nazuli na svou obuv připravené návleky. Zouváme se pouze ve výjimečných případech, například když vstupujeme ve třídě na koberec.

Dítě je dobré připravit na to, že na konci školního roku při předávání vysvědčení bývá zvykem třídnímu učitelí přinést drobnost. Často to bývá kytice řezaných květin. Může to být čokoláda, bonboniéra či jiný drobný dárek, který vyjadřuje poděkování. Nejsou vhodné alkoholické nápoje ani tabákové výrobky. Je možné touto formou poděkovat i jiným pedagogům, ke kterým mají žáci či rodiče vztah (např. učitelka se dítěti věnovala nad rámec výuky, adaptační koordinátorka celý rok s dítětem pracovala).

V některých třídách si děti navzájem dávají drobné dárečky poslední školní den před Vánoci. O tomto je potřeba se vždy informovat u třídního učitele.

Zajímavě se v českých školách přistupuje k narozeninám dětí. V den svých narozenin (případně svátku – v daný den je křestní jméno dítěte v českém kalendáři, např. Marta má svátek 29. července) nebo v případě narozenin o víkendu v nejbližší předcházející či následující školní den dítě přinese bonbony (či jinou pochutinu) a rozdává je o přestávce spolužákům.

Co se očekává od rodičů?

Rodiče jsou ze zákona odpovědní za vzdělávání svého dítěte. Ačkoliv dítě chodí do školy, neznamená to, že se rodič nemá zajímat o jeho vzdělávání. Měl by se zajímat o vzdělávání svého dítěte, být v kontaktu se školou. Je možno využívat konzultačních hodin učitelů, domlouvání osobních schůzek (nedoporučujeme vyžadovat od učitelů obsáhlé konzultace bez předchozí domluvy), navštěvovat třídní schůzky, být v kontaktu e-mailem.

Žáci 1. třídy používají Notýsek na známky. Můžeme si ho představit jako sešit, kam učitelé píší známky a informace pro rodiče. Je vhodné notýsek denně kontrolovat. Žáci a rodiče vyšších ročníků komunikují se školou prostřednictvím online školního systému Bakaláři, kam učitelé zapisují známky a vkládají informace pro rodiče. Je potřeba jej pravidelně kontrolovat, abyste nepřišli o důležité informace. Rodiče a žák dostanou přihlašovací údaje a heslo do tohoto systému Bakaláři, přihlášení je dostupné na <https://zernosecka.bakalari.cz/bakaweb/Login>. V případě potřeby první přihlášení a seznámení se s tímto systémem zajistí vedení školy pověřením daného pracovníka.

Je také vhodné svému dítěti zajistit notýsek na zapisování úkolů. Děti zpravidla dostávají domácí úkoly (např. procvičení probraného učiva, příprava projektu) či pokyny od učitelů (např. donést si pomůcky do výuky). Opět je vhodné tyto notýsky především mladším dětem denně kontrolovat, abyste mohli dohlédnout na plnění úkolů.

Co nabízí škola žákům a rodičům?

Dny otevřených dveří

Další možností, jak podpořit komunikaci se školou a více poznat její prostředí, jsou dny otevřených dveří. Jsou určeny nejen rodičům žáků, které již danou školu navštěvují, ale také pro zájemce o vzdělávání v této škole a širokou veřejnost. Obsahem dne či dnů otevřených dveří zpravidla bývá prohlídka školy, setkání s učiteli, vedením školy, případně vystoupení žáků (zpívání písní, dramatizace apod.)

Termín dnů otevřených dveří bývá vždy s předstihem uveřejněn na webu školy. K účasti na den otevřených dveří není potřeba se hlásit a je zcela dobrovolná.

Třídní schůzky

Třídní schůzky jsou jednou forem komunikace učitelů, obzvláště třídního učitele, s rodiči žáků. Můžeme se s nimi setkat již v mateřské škole, ale typické jsou pro školu základní. V naší škole probíhají setkávání s rodiči třikrát ročně (září, listopad, duben). V případě potřeby školy pak i v červnu. O termínech těchto setkání vás vždy škola s předstihem bude informovat. Tato setkání mohou mít podobu hromadného setkání rodičů s třídním učitelem. Třídní učitel rodiče seznámí s tím, co již proběhlo, co se ve školním roce ještě bude dít, obecně zhodnotí vzdělávací proces žáků ve třídě. Na těchto hromadných setkáních třídní učitel nikdy nehovoří o konkrétním dítěti. Kromě třídního učitele se třídních schůzek může účastnit jiný pedagogický pracovník školy. Další z forem setkání s rodiči je možnost krátkých individuálních setkání s učitelem na určeném místě ve škole (např. v kabinetu, kanceláři). Zde již můžete s učitelem probrat vaše dítě. Často tato možnost individuálních konzultací navazuje na hromadné setkání. Třídní schůzky většinou probíhají od 17.30 pro 1. stupeň, od 18.00 pro 2. stupeň v budově školy (jednotlivých třídách), popř. online. Třídní schůzky probíhají pod vedením třídní učitelky, nedílnou součástí jsou konzultace s jednotlivými učiteli. Konzultace s třetími stranami jsou samozřejmostí.

Zapojení rodičů do mimoškolních aktivit

Školy kromě vzdělávání připravují aktivity, kterých se jako rodiče můžete aktivně účastnit. Nejde o to přijít se podívat na školní besídku či na výstavu děl žáků, ale o možnost něco si vyzkoušet, něco prožít. Může se jednat o společné vyrábění dětí a rodičů, setkání na školní zahradě, pouštění draků apod. Účast na těchto akcích vás jistě bude bavit, vyzkoušíte si něco nového společně se svým dítětem, ale také lépe poznáte školu, učitele a rodiče ostatních dětí. Taková setkání bývají zdarma.

Vzdělávací akce pro rodiče

Některé školy pro rodiče připravují vzdělávací programy na určitá témata. Nejedná se o časově náročná setkání. Témata jsou volena podle potřeb školy a rodičů. Mohou to být například: podpora dítěte k přípravě do školy v domácím prostředí, správné sezení a psaní, problematika výchovných

obtíží ve volném čase dětí apod. Termíny konání těchto setkání škola vždy s předstihem zveřejňuje. Doporučujeme se jich účastnit. Navíc bývají pro rodiče zdarma.

Školní kroužky a jiné zájmové útvary

Doporučujeme zapojení do školních kroužků, kde se děti mohou kromě jiného procvičit i v češtině, a to v neformálním prostředí. V rámci školy či mimo ni mohou děti navštěvovat takzvané kroužky (zájmové útvary). Kroužky nejsou povinné, dítě si konkrétní kroužek vybírá podle svého zájmu. Kroužky bývají placené, ačkoliv se zpravidla u školních kroužků nejedná o vysoké částky. Platba probíhá vždy dopředu na určité období (pololetí, celý školní rok). Můžeme se setkat se sportovními kroužky (sportovní hry, florbal, volejbal, turistika), uměleckými (výtvarný, zpěv, hra na nástroj, dramatický, taneční, keramika) a dalšími (deskové hry, klub logiky, cizí jazyky, informatika, rukodělné, geocaching). Kroužky probíhají v odpoledních hodinách v době školního vyučování.

Kroužky nemusí děti navštěvovat pouze ve škole, ale také v jiných zařízeních (základní umělecké školy, střediska volného času apod.).

Nejčastější dotazy a odpovědi (FAQ)

Jak probíhá komunikace s rodinou, než žák nastoupí do školy? Jaké informace obdrží před jeho nástupem do školy?

- 1) Písemná a telefonická komunikace před nástupem žáka do školy.
- 2) Osobní setkání, seznámení se s vedením školy, třídním učitelem a vyučujícími daných předmětů.
- 3) Neformální pohovor se žákem s cílem určit míru znalosti českého jazyka a schopnost komunikovat a rozumět v českém jazyce.
- 4) Rodičům je nastíněn systém práce se žáky s OMJ.
- 5) Seznámení se systémem školství v ČR, pravidly a řády školy.
- 6) Předání veškerých kontaktů, přístupových hesel (Bakaláři).
- 7) Předání učebnic daného ročníku.
- 8) Zpracování veškeré dokumentace včetně vydání rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání.

Pomáháte cizinci začlenit se do kolektivu?

- 1) Důležité je překonat strach z neznámého prostředí a lidí.
- 2) Pomáháme s výběrem vhodného kroužku.
- 3) Mezi učiteli sdílíme potřebné informace.
- 4) Při vyvolávání dbáme na výběr vhodných otázek. Žáci vědí, že se na učitele mohou kdykoliv obrátit se svými dotazy.
- 4) Začlenění do kolektivu v rámci třídy probíhá pomocí společných her.
- 5) Spolužáky seznamujeme s významnými momenty historie země odkud žák cizinec pochází, vysvětlujeme si navzájem kulturní odlišnosti, ze kterých vznikají mezi lidmi nedorozumění.

Jakým způsobem řešíte otázku domácích úkolů?

- 1) Vždy individuálně – v případě zájmu nabízíme další podpůrný učební materiál (okopírované listy, jiné učebnice, internetové odkazy, doučování).
- 2) Snažíme se zadávat takové úkoly, které by měly být schopny děti vypracovat samy. Rodiče žádám hlavně o vyfocení a zaslání úkolu. Poskytuji zpětnou vazbu, komentuji úkol a dávám možnost opravy.
- 3) Dítěti vše vysvětlíme a přesvědčíme se, že zadání rozumí. Buď dítě zadaný úkol dokáže následně vysvětlit rodičům, nebo s nimi komunikujeme např. v anglickém jazyce a snažíme se objasnit základní slova v českém jazyce.
- 4) Domácí úkoly zadávám většinou všeobecně na dobrovolné bázi, v případě žáků s OMJ to platí dvojnásob.

Jaké pocity může dítě zažít v prvních týdnech po nástupu do české školy?

- 1) Děti se mohou ocitat i v jakémisi osobnostním rozporu, což může způsobit touha být co nejlépe přijat hostitelskou zemí, ale na druhé straně se bojí opustit svou vlastní etnickou identitu. Prožívají ambivalentní pocity. Snahou školy a pedagogů je v co největší míře snížit negativní pocity dítěte a všestranně podporovat bezpečí, sounáležitost a klid.
- 2) Negativní – osamělost, frustrace z toho, že nerozumí, nižší sebevědomí, strach z nového prostředí. Pozitivní – radost z navázání přátelství, ze zvládnutí úkolů, vzrušení z nového prostředí. Zvědavost – jak vypadá škola, jaké zvyklosti, co je jinak, než jsem zvyklý. Ostych – jak mě přijmou spolužáci, učitelé.
- 3) Dítě nemusí komunikovat, může být stydlivé, bojácné, nejisté. Vše ale záleží na přístupu rodiče a školy a pedagoga. Od rodičů má dítě získat důvěru k dané škole, na kterou ho rodič doprovází a od pedagoga přátelskou atmosféru, dobré zařazení do kolektivu, pochvalu a úsměv.

Přílohy, formuláře apod.

Žádost o uvolnění z vyučování

www.zernosecka.cz/wp-content/uploads/2019/07/2019_2020_zadost_uvolneni_new.pdf – pro případ potřeby uvolnění žáka na delší dobu (ozdravný pobyt, dovolená mimo školní prázdniny). Formulář je nutno odevzdat alespoň týden před odjezdem.

Přihláška ke stravování

www.zernosecka.cz/wp-content/uploads/2018/09/2018_2019_Prihlaska_jidelna.pdf – pro přihlášení žáka ke stravování ve školní jídelně. Rodič by měl být obeznámen se systémem objednávání, odhlašování a placení obědů. Formulář je nutné odevzdat před nástupem do školy.

Přihláška do ŠD

www.zernosecka.cz/wp-content/uploads/2018/08/zapisni-list-do-sd-1.pdf – pro přihlášení žáka do ŠD. Rodič by měl být informován o provozu školní družiny a režimu vyzvedávání dětí zákonným zástupcem či jinou pověřenou osobou. Formulář se odevzdává při zahájení školního roku, případně s nástupem žáka do školy.

Souhlas GDPR

www.zernosecka.cz/wp-content/uploads/2020/08/gdpr-souhlas.pdf – pro možnost zveřejňování fotografií pořízených na školních akcích na webových stránkách školy. Formulář se odevzdává před nástupem do školy.

Prohlášení o bezinfekčnosti

www.zernosecka.cz/wp-content/uploads/2020/09/prohlaseni_zdravi.pdf – pro prokázání bezinfekčnosti žáka. Formulář se odevzdává před nástupem do školy.

Veškeré potřebné formuláře jsou k dispozici na www.zernosecka.cz/zaci-a-rodice/formulare-ke-stazeni.

V naší škole vyplňují rodiče jen vstupní formulář Žádost o přijetí k základnímu vzdělávání, případně Žádost o povolení odkladu povinné školní docházky. V některých případech rodiče vyplňují Souhlas s vyšetřením v PPP.

Fráze, slovníček

Slovníček

Moje dítě / moje děti / rodinné vztahy

moje dcera
můj syn
starší dítě
mladší dítě
sourozenci
babička / dědeček
matka, máma / otec, táta
teta / strýc
zákonný zástupce

Lidé ve škole

žák, žáci
spolužák
učitel, třídní učitel, učitel předmětu
asistent pedagoga
ředitel školy
zástupce ředitele
výchovní poradce
metodik prevence
speciální pedagog
školní psycholog
školnice / školník
kuchařka / kuchař
uklízečka / uklízeč

Školní předměty

český jazyk
matematika
cizí jazyk / angličtina / němčina / ruština
dějepis
fyzika
chemie
prvouka / přírodopis / přírodověda
vlastivěda
hudební výchova
multimediální výchova – v 6. ročníku v rámci praktických činností

Pozemky – praktické činnosti

Informatika – 5. a 6. ročník

občanská výchova

rodinná výchova – v rámci Občanské výchovy

Vaření – 7. ročník: v rámci praktických činností

Dílny – 7., 8. ročník v rámci Praktických činností (7. práce se dřevem a práce s kovem, 8. elektro)

Tělesná výchova

Výtvarná výchova

Volba povolání – v 8. ročník, 1. pol. 9. ročníku

Místa ve škole

šatna, šatní skříňka, klíč / čip od šatní skříňky

chodba

třída, kmenová třída

kabinet

záchod, WC

školní jídelna

tělocvična

odborné učebny

dílny

Věci ve škole

lavice

židle

tabule

okno

houba na tabuli

hadr

nástěnka

rozvrh hodin

zvonění

dezinfekce / test na COVID / testovací sada

Jiné školské termíny

přestávka

poznámka

pochvala,

vysvědčení

doučování

důtka

snížený stupeň z chování
podmínečné vyloučení
prázdniny
domácí úkol
příprava na hodinu
příprava na vyučování
omluvenka
neomluvená hodina

Fráze

Omluvenky

Dobrý den, omlouvám (jméno dítěte) z vyučování kvůli nemoci / návštěvě lékaře / nefunkční Wi-Fi / rodinným důvodům

Dobrý den, (jméno dítěte) je stále nemocný/á, dorazí nejspíš v (pondělí, úterý...)

Dobrý den, žádám o uvolnění (jméno dítěte) z tělesné výchovy ze zdravotních důvodů. Přikládám kopii lékařské zprávy.

Obecná sdělení

Dobrý den, nerozuměl / nerozuměla jsem Vaší poslední zprávě, můžete mi ji prosím ještě jednou vysvětlit?

Dobrý den, (jméno dítěte) má problém v třídním kolektivu, prosím o pomoc s touto záležitostí.

Dobrý den, pojedeme na dovolenou, potřeboval / potřebovala bych tuto absenci omluvit, jak mám prosím postupovat?

Prosím o omluvení (jméno dítěte) z tělocviku na týden / 14 dní / jiné období, je po nemoci. Děkuji.

Nevíme si rady se zadáním úkolu z českého jazyka zadaného v úterý (úvaha na téma Počasí v Evropě).

Můžete nám, prosím, pomoci úkol vysvětlit?

Klasifikace / Hodnocení

Dobrý den, chtěl / chtěla bych se zeptat, co vychází mému synovi / mé dceři (jméno dítěte) za známku z Vašeho předmětu.

Dobrý den, chtěl / chtěla bych se poradit, co je třeba udělat, aby se můj syn / moje dcera zlepšil / zlepšila ve Vašem předmětu.

Domluva

Dobrý den, rád / ráda bych si s Vámi domluvil / domluvila osobní schůzku. Kdy bych mohl/a prosím dorazit.

Dobrý den, rád / ráda bych využil / využila možnost, aby můj syn / moje dcera mohl / mohla docházet ke školnímu psychologovi, k výchovnému poradci, do kroužku (doplnit kroužek).

Paní učitelko / pane učiteli, potřeboval / potřebovala bych vaši pomoc, radu...

Faktická sdělení

Omlouvám svou dceru / svého syna z důvodu nemoci.

Prosím o uvolnění mé dcery / mého syna v 9.40, jdeme k lékaři. Po opuštění školy za dítě přebírám osobní zodpovědnost.

Prosím o zaslání domácích úkolů.

Prosím, potvrďte mi přečtení zprávy.

Přihlašuji / odhlašuji (jméno dítěte) do / z kroužku češtiny pro cizince / výtvarné výchovy / florbalu atd.

Může se vyskytnout ve zprávách učitelů

Částku 200 Kč je nutné uhradit do 5. října.

Sraz je v 7.30 před školou.

Vyučování dne 15. června začíná / končí v 11.40

Zítřejší jdeme do divadla / do ZOO / na výstavu, žáci si přinesou s sebou 100 Kč, lístky na MHD, svačinu a pití. Návrat bude přibližně ve 14.00, děti přihlášené ke stravování si ještě stihnou dojít na oběd.

Odhlaste si prosím obědy.

Vaše dítě vzorně plní / málo plní / vůbec neplní své školní povinnosti.

Informační schůzka ohledně školního výletu se uskuteční dne 15. května v 17 hodin ve třídě 8.C.

Prosím o pečlivé zapisování nepřítomnosti žáka do omluvného listu.

Nabízím Vám individuální konzultaci dne 3. října v 15 hodin v kabinetu dějepisu. V případě, že máte o schůzku zájem, ale nevyhovuje Vám termín, napište prosím e-mail. Vyzvednu si Vás na vrátnici školy. Váš syn / Vaše dcera má možnost navštěvovat bezplatný kroužek českého jazyka každý čtvrtek od 14 hodin do 14.45 hodin v učebně cizích jazyků. V případě zájmu napište prosím e-mail třídnímu učitelce.

Závěr

Je nám jasné, že rozsah této příručky je omezený a že neposkytne odpovědi na všechny vaše možné otázky. Chceme ale závěrem říci následující: pokud budete kdykoli potřebovat, bude vám cokoli nejasného či nebudete schopni nalézt řešení v příručce, obraťte se prosím na nás. Jsme vstřícní a otevření.

Je také docela dobře možné, že školství ve vaší rodné zemi nabízelo služby, které jsou pro nás nezvyklé a naopak, případně jsou pro vás některé odlišnosti našich škol překvapující. Nicméně každá škola může v menší či ve větší míře vycházet zákonným zástupcům a žákům vstřícně, jako například ve stravování či jiných specificky kulturních odlišnostech. Ale opět platí: přijďte za námi, řekněte nám o vaší potřebě a my se pokusíme vám vyhovět.

A na úplný závěr ještě prosba. Pokud by v příručce bylo cokoli matoucího anebo například nesprávně přeloženého, dejte nám také vědět. Chybami se člověk učí.

Projekt Metodická příručka pro práci s žáky s OMJ byl spolufinancován Evropskou unií.

Byl zaměřen na podporu školám prostřednictvím tvorby a ověření metodické příručky pro práci s žáky s OMJ. Podpora školám byla poskytnuta také formou vzdělávacího programu pro pracovníky školy.

EDUKAČNÍ
LABORATOŘ

odlišná
mateřská
jazyka

2022

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

